

Ingezonden Berichten.

Departement van Opvoeding, Wetenschap en Cultuurbescherming.

DE BESCHERMING VAN DEN SINT PIETERSBERG.

De ruïne Lichtenberg en de Oostelijke bergwand geheel behouden.

De St. Pietersberg heeft in de laatste maanden weer in de algemeene belangstelling gestaan, vooral door de actie voor het behoud van de ruïne Lichtenberg. Zooals bekend is hadden locale instanties (Gedeputeerde Staten moeten hiertoe op grond van de provinciale afgravingsoverordening vergunning verleen) reeds geruimen tijd geleden de ruïne prijs gegeven voor de uitbreiding van de cementfabriek van de E.N.C.I., die aan de oostzijde van den berg een groote groeve exploiteert, terwijl tevens de oostelijke bergwand langs de Maas, van de fabriek tot halverwege de Belgische grens, mocht worden afgegraven. Als schadeloosstelling had de E.N.C.I. o.m. de gemeente Maastricht een aanzienlijk bedrag voor de restauratie van monumenten toegezegd.

Naar wij thans vernemen heeft de Secretaris-Generaal van het Departement van Opvoeding, Wetenschap en Cultuurbescherming, vooruitlopende op een definitieve regeling inzake de bescherming van cultuur- en natuurmonumenten, door tusschenkomst van den Commissaris in de provincie Limburg van de E.N.C.I. een verklaring gevraagd en verkregen, dat voor den duur van de door Gedeputeerde Staten verleende afgravingsoververgunning deze beide objecten gespaard zullen blijven.

Dit bericht zal ongetwijfeld door het Nederlandsche volk met instemming worden vernomen. Het behoud van den berg toch heeft, vooral in vroeger jaren, heel wat pennen in beweging gebracht. Het tot stand komen van de mergeexploitatie op groote schaal vormt nog steeds een zwarte bladzijde in de geschiedenis van de natuurbeschermingsbeweging. Ook de pogingen, die later bij herhaling werden aangewend om bepaalde gedeelten van den berg te behouden, zijn steeds zonder succes gebleven.

Toch mag de berg ook nu nog als een natuur- en cultuurmonument van den eersten rang worden beschouwd. Wij denken b.v. aan de historische ruïne Lichtenberg, van waar men een prachtig uitzicht heeft over het Maasdal, aan het bekoorlijke Slavante, aan de fraaie oostelijke boschelling, aan de vele interessante geologische vormen en aan de gangenstelsels in den berg, die niet alleen uit historisch, doch ook, vanwege de unieke vleermuisfauna, uit zoölogisch oogpunt uiterst merkwaardig zijn. Op botanisch gebied is de thans gespaarde oostelijke helling vooral belangrijk als noordelijk bastion van allerlei plantensoorten, die elders in Nederland niet voorkomen. Ook uit landschappelijk oogpunt is zij, als eenige steile gesteentewand langs een rivier in Nederland, van de grootste beteekenis en zij heeft dan ook menig kunstenaar in heden en verleden geïnspireerd.

Tegenover een bedrijf als de E.N.C.I., waarmede economische belangen zijn gemoeid, zou het niet redelijk zijn, wanneer thans niet zoo spoedig mogelijk definitief werd vastgesteld, welke gedeelten van den berg in de toekomst wel zullen mogen worden afgegraven en hoe uiteindelijk het beeld van het landschap ter plaatse zal dienen te worden. Door de gemeente Maastricht was met het oog hierop reeds een speciale St. Pietersbergcommissie benoemd. Van de zijde van het Departement van Op-

voeding. Wetenschap en Cultuurbescherming is erop aangedrongen, dat deze Commissie thans ten spoedigste haar arbeid zal voltooien. Nu vaststaat, dat de genoemde gedeelten in elk geval gespaard zullen blijven, zal het stellig mogelijk zijn, dat in den loop der tijden hier nieuwe schoonheid van een geheel eigen karakter geschapen wordt.

UIT DE DAGBLADEN.

Alg. Handelsblad, 8 Maart 1941.

HOUTPRODUCTIE IN RUSLAND.

Vervoerwezen en arbeidstoestand onbevredigend.

In het tijdschrift *Economische Voorlichting* vonden wij een aan „Die Ostwirtschaft“ ontleende beschouwing gewijd aan de houtproductie in Rusland, waarvan wij hieronder het een en ander overnemen:

De houtwinning in Sowjet-Rusland heeft nog steeds met groote moeilijkheden te kampen. In de laatste jaren blijft de omvang ervan belangrijk ten achter bij de voor de houtproductie in de diverse vijfjarenplannen vastgelegde cijfers. Het zijn in hoofdzaak twee problemen, waarmede Sowjet-Rusland in de houtwinning te worstelen heeft: het transport- en het arbeidsvraagstuk.

In den laatsten tijd heeft het *houttransport* uit de bosschen met behulp van tractoren en andere mechanische vervoermiddelen meer betekenis gekregen. Tot voor weinige jaren had het houtvervoer hoofdzakelijk met paardentractie plaats. Het houttransport met mechanische vervoermiddelen is echter tot nu toe zeer belangrijk beneden de raming gebleven; zoo werd in 1937 slechts 48% van de geraamde hoeveelheid bereikt, in 1938 daalde dit tot 38%, doch in 1939 had een aanzienlijke stijging plaats: tot 62%. Thans staan ruim 4000 tractoren en ruim 4500 vrachtauto's ter beschikking van dit vervoer.

Een belangrijke stap in de richting van een oplossing van het verkeersprobleem zou verder bestaan in een andere verspreiding van de houtindustrie over het land. Hierin wijziging te brengen neemt echter tijd in beslag. Vooral de toestand in het Noorden vraagt de aandacht.

Het *arbeidsvraagstuk* bij de houtwinning is nog steeds niet tot een oplossing gekomen. Een en ander heeft de Volkscommissaris voor de Houtwinning in Juni 1940 doen besluiten bijzondere faciliteiten te verleenen aan de bosarbeiders: loontoeslagen van 10% na 1 jaar dienst in het boschbedrijf, en van 20% na 2 dienstjaren, 24 dagen vacantie; reisfaciliteiten, toelagen voor het inrichten van een woning, renteloze voorschotten voor het bouwen van een huis, belastingverlaging en kosteloos brandhout.